

Motion till riksdagen

1987/88:L202

av Gullan Lindblad och Sten Andersson i Malmö (m)
om ramlagstiftning för ideella föreningar

Till skillnad från vad som gäller beträffande ekonomiska föreningar saknas en närmare lagreglering beträffande de ideella föreningarna i civilrättsligt hänseende. Detta har tidigare betraktats som något positivt, men utvecklingen på senare år – inte minst inom de fackliga organisationerna – har visat att *den enskildes ställning i förhållande till organisationerna måste stärkas.*

Lika väl som varje enskild person ska ha rätt att tillhöra en fackorganisation bör var och en ha en obestridlig rätt att stå utanför en organisation, s. k. negativ föreningsrätt. Denna fråga har upptagits av oss i en särskild motion.

Utöver svårigheten att idag utträda ur en organisation föreligger en reell skyldighet att tillhöra en facklig organisation genom s. k. organisationsklausuler. Detta innebär att en arbetsgivare förbinder sig att inte anställa personer som inte tillhör den avtalsslutande arbetstagarorganisationen.

Idag riskerar en LO-medlem att bli kollektivansluten till det socialdemokratiska partiet, en handikappad blir automatiskt medlem i ABF, om vederbörande går med i en handikapporganisation osv.

Vad blir kvar av den enskildes självbestämmanderätt, när en organisation väver in honom/henne i sitt spindelnät?

Inte minst den kollektiva anslutningen av Elektrikerförbundets medlemmar till Folksam genom en kollektiv hemförsäkring har debatterats häftigt. **Många LO-medlemmar har frågat sig: Vad blir nästa steg? Blir jag automatiskt ansluten till OK, Reso, Riksbyggen eller andra grenar av "rörelsen"?**

Många medlemmar värjer sig också för den form av maktmissbruk, som utövades av t. ex. Sveriges Lärarförbund, när man uteslöt medlemmar för att de studerade på sin fritid.

För den som vill tillhöra en förening eller organisation måste det klarare än idag framgå, hur långt organisationens befogenheter sträcker sig. Den enskilde skall inte behöva känna sig styrd och manipulerad – måhända av nog så välmenande företrädare.

Moderata samlingspartiet har tidigare i såväl partimotioner som enskilda motioner krävt att frågan om ramlagstiftning för ideella föreningar bör utredas. Frågan har ett flertal gånger behandlats och avslagits av riksdagen trots att flera remissinstanser tillstyrkt en utredning.

Vi anser nu – liksom tidigare – att det föreligger starka skäl för en utredning rörande ramlagstiftning för de ideella organisationerna.

En ev. kommande lagstiftning bör innehålla regler, som skyddar den enskildes ställning inom och gentemot en organisation, medlems bundenhet av beslut som fattats utan dennes direkta medverkan samt bestämmelser om medlems inträde i och uteslutning ur en förening/organisation.

Mot. 1987/88
L202

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen hos regeringen begär utredning om ramlagstiftning för
ideella organisationer.

Stockholm den 14 januari 1988

Gullan Lindblad (m)

Sten Andersson (m)
i Malmö